

visse Omstændigheder være til Gavn, at Konsulenten var Embedsmand, men da det væsentlig har været Hensigten, og man har haft den Tanke at skaffe en yngre Kraft, som kunde ofre hele sin Tid paa et brydsomt Arbejde, som dette vil blive, saa er det under givne Omstændigheder heldigere, at den vedkommende Person ikke er Embedsmand, der saa efter de sædvanlige Forhold vilde blive i Stillingen maaske langt ud over den Tid, i hvilken han i Virkeligheden var i Besiddelse af de Kræfter, som dette Arbejde vilde forudsætte. Jeg maa altsaa betragte og har Grund til at betragte dette som i Realiteten en virkelig og betydelig Indrømmelse til Landstingets Stilling.

Saa er der endelig med Hensyn til § 33 af Fællesudvalget med Undtagelse af de to Medlemmer, som have dissenteret paa dette Punkt, indstillet, at Landstinget vil gøre den væsentlige Indrømmelse lige over for Folketinget, at det gaar ind paa det Tilskud til Privatskolen, som stadig gennem de mange Forhandlinger, som dette Lovforslag har undergaaet, er blevet fastholdt af Folketinget som Betingelse for, at der kom noget ud af Loven, altsaa et Beløb af indtil 35,000 Kr. aarlig til Friskolen, til Privatskolerne paa Landet, som opfylde visse Betingelser. Men der maa dog bemærkes, særlig bemærkes og pointeres fra min Side, at denne Indrømmelse, som vi altsaa nu foreslaa Landstinget at gøre, ikke gaar ud paa at optage Bestemmelsen om dette Tilskud netop paa den Maade og i den Skikkelse, hvori det var vedtaget af Folketinget. Der er gjort en efter min Opfattelse, som jeg ogsaa senere nærmere skal forklare, meget væsentlig Indrømmelse fra Folketingets Side, idet af disse 35,000 Kr. kun indtil 25,000 rette sig efter de Regler, som Folketinget har vedtaget, medens Resten, de 10,000 Kr., stilles til Ministerens fri Raadighed, for at han deraf, som det hedder, kan støtte saadanne Skoler af den nævnte Art, hvis Virksomhed og Forhold tale derfor, uden at han altsaa er bunden blandt andet til den Betingelse, at Kommunen giver Tilskud til Skolen. Det er altsaa den væsentlige Indrømmelse, som vi nu indstille, at Landstinget vil gøre lige over for Folke-

tingets Standpunkt, og uden hvilken altsaa et overensstemmende Lovforslag ikke vil blive vedtaget. Og naar jeg altsaa nu skal anbefale at gaa ind paa denne ganske vist betydelige Indrømmelse, saa er det jo først og fremmest af den Grund, at jeg mener, at Lovforslaget, hvis det bliver til Lov, virkelig er et Gode. Der er jo dem, det ved jeg godt, der have den Mening, at Loven er slet, i begge sine to Hoveddele saa daarlig, at der egentlig ikke skulde være eller er Anledning til at gøre nogen som helst Anstrengelse eller vise yderligere Imødekommen for at faa den. Det er en Selvfølge, at de, der have den Mening, ikke kunne være med til at foreslaa Landstinget at gøre denne Indrømmelse. De maa jo overhovedet, antager jeg, stemme mod Loven. Men det er heller ikke Landstingets eller Landstingets Flertals Standpunkt. Et lille Flertal, men dog et Flertal af det Udvalg, der nu i en Aarrække har beskæftiget sig med denne Lov i dens forskellige Skikkelser, har ganske vist udtalt, og jeg hørte til dette Flertal og holder fuldstændig fast ved den Mening, at der kunde være naaet noget mere og noget bedre, hvis Lovforslaget var blevet bygget paa Tanker og Planer, som vi — det var i næstforrige Samling — udførlig udviklede, men disse Planer og disse Tanker bleve ikke optagne af Regeringen, og jeg tilføjer, at de fandt heller ikke den Støtte i Lærerstand, som de efter min fulde Overbevisning efter deres Beskaffenhed havde fortjent, og der kom derfor heller ikke noget ud af den Tanke. I forrige Samling forelagde Regeringen Lovforslaget paa det gamle Grundlag, og da udtalte Landstingets Udvalg disse Ord, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal tillade mig at oplæse: „Regeringen . . . har lagt for Dagen, at den ikke har opgivet Haabet om, at et nyt Forsøg paa at tilvejebringe Enighed mellem Tingene paa dette Grundlag kunde føre til Maalet. Vi mene ikke at burde lægge nogen Hindring i Vejen for, at et saadant nyt Forsøg gøres, baade fordi ogsaa vi erkende, at en Lov, der væsentlig stemmer med det foreliggende Lovforslag, vilde betegne et Fremskridt for Folkeskolen og dens Lærere, om end ikke et saa stort Frem-